

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An creatura aliqua successiua, siue corporea, siue incorporea possit esse à parte ante æterna siue infinita quaod durationem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

CAPVT II.

An creatura aliqua successiua, siue corporea possit esse à parte ante aeterna, siue infinita quoad durationem?

11. **C**reaturam successiuam aeternam à parte post, siue simpliciter finitam, infinitam verò in potentia solum, & secundum quid possibilem esse, imò de facto datum iri Philosophi omnes Christiani, & quotquot etiam ex Ethnicis minus desipere aperte profitentur. Quod verò ad creaturam successiuam aeternam à parte ante, & simpliciter, actiue infinitam attinet; an possibile sit? inter Authores non parum controuerti solet. Porro creatura successiua, de qua an à parte ante aeterna infinitaue esse possit, in dubium reuocari solet, duplex est: nimirum continua, qualis est motus caelorum v.g. aut discreta, quales sunt generationes hominum, aliorumque animantium.

12. **A**ssero primò: creatura continua successiua, qualis est caelorum motus diuinitus aeterna, siue infinita à parte ante esse potest. Ita Gregorius in 2. dist. 1. Hieronimus quodl. 9. q. 3. Auerroës lib. 7. Phys. comment. 76. Collegium Conimbric. lib. 4. Phys. cap. 2. q. 7. art. 4. esto problematicè P. Valquez 1. part. disp. 177. cap. 5. Capreolus, Aegidijs, Iandunus, & alij. Probatur assertio primò: quia in eo quod motus circularis caelorum, aliùsue quouis, esto non circularis, sed rectus sit, ab aeterno successiue decurrat, nullam implicationem inuoluit, ut inferius ostendam solutione argumentorum, quæ in contrarium vrgeri solent: ergo, &c. Secundo: non implicat existere simul tempore infinitas vbicationes quoad locum successiuas, quæ versus Orientem, aut versus Orientem, in immensum protendantur, ut supra ostendi, cum de longitudine, aut versus Orientem, aut versus Occidentem infinita disputationem haberem: ergo etiam non implicat, existere infinitas durationes successiuas, quæ vel à parte ante, vel à parte post indifferenter termino omni destitutæ sint: ergo etiam motus locales infinitos non solum à parte post, verum etiam à parte ante dari non repugnat. Assero secundò: creatura successiua discreta generationibus hominum v.g. coalescens, simpliciter, siue à parte ante aeterna, infinitaue esse potest. Ita Capreolus in 2. distinct. 1. qu. 1. art. 3. Venetus lib. 7. Phys. Collegium Conimbr. vbi sup. art. 5. & 6. & si oppositam etiam probabileantur. Probatur assertio solutione argumentorum; ad quam gradum facio.

13. **E**nimverò nullum motum successiuum, siue continuum, siue discretum ab aeterno esse, siue à parte ante infinitum (contra quam duabus assertionibus præcedentibus asserui) censent Durandus in 2. dist. 1. quæst. 3. Valentia t. 1. disp. 3. q. 3. punct. 2. Tolerus 8. Physic. qu. 2. & recentiores Theologi communius. Arguunt primò: motus ille à parte ante aeternus posset, & non posset pertransiri: quæ repugnantia sunt: posset quidem pertransiri, imò necesse esset, eum pertransiri: quia tandem aliquando ventum esset ad instans, in quo vera esset hæc propositio: motus successiuus infinitis partibus constans præcessit, siue transa-

ctus est: non posset pertransiri; quia infinitum successiue pertransiri nequit: cum ergo motus ille infinitus, aeternusque esset, pertransiri non posset. Antecedens probatur, primò: quia infinitum est quod finiri, siue pertransiri non potest, in eoque à finito differt. Secundò: quia ideò infinitum à parte post cruciatum Iudæ v. gr. pertransiri non potest, quia infinitum est. Tertiò auctoritate Aristotelis 3. Phys. cap. 5. textu 41. ibi: *Si igitur fieri potest, ut res innumerabilis numeretur, infinitum quoque poterit transiri.*

14. **R**espondeo, infinitum infinito tempore successiue pertransiri potest: quare motus successiuus à parte ante aeternus, infinitusue tota aeternitate successiua pertransiri poterit. Ad primam probationem oppositam dicendum est: infinitum definitur, ac nuncupatur tale; quia aliqua ex parte sine caret, esto alia ex parte terminum, finemque sibi præscribat: sufficit autem ad hoc, ut aliquid pertransiri, ac præteriri posset; ut aliqua ex parte, posteriori nimirum, finem sibi præstituat: unde infinitum à parte ante rectè pertransiri poterit. Ad secundam probationem dicendum est; ideò infinitum, aeternumue à parte post pertransiri non posse; quia est infinitum à parte post; non verò quia utcumque est infinitum, aut aeternum. Ad tertiam probationem dicendum est, Aristotelem solum censuisse infinitum non posse tempore finito pertransiri, quod nos vltro largimur: & quidem vel exemplum Aristotelicum id perspicuum efficit: sicut enim innumerabilem numerum, aut mensuram aliquam finitam reuocare non potes (nullus enim numerus est, qui eo ipso finitus non sit) sic etiam infinitum tempore finito pertransiri nequit.

15. **A**rguunt secundò: generatio hominis susceptionem seminis, conceptionem fœtus, eius coagulationem, eiusque partes complectitur: hæc omnia ab aeterno esse non possunt: ergo nulla, singularis generatio ab aeterno esse potuit, multo ergo minus infinita generationum humanarum collectio ab aeterno esse potuit. Minor suadetur: quia quæ ab aeterno sunt, simul sunt: qua ratione tres diuinæ personæ ut ab aeterno sic simul duratione sunt: at ea quæ generationem hominis complectitur simul esse non possunt, sed successiue: ergo ab aeterno esse nequeunt. Respondeo: nulla generatio humana esse potuit ab aeterno, sed potius in tempore esse debet: cæterum collectio infinita generationum humanarum ab aeterno esse potuit, & in tempore esse non debet: haud secus ac quæuis duratio Angeli præteritura est, nullaque est, de qua aliquando verum non erit enunciare, iam præterit; & tamen collectio infinita durationum Angelicarum in nullo instanti præteritura est.

16. **A**rguunt tertio: si possibile esset motus circularis cœli aeternus à parte ante, infinitasque reuolutiones complectens; posset Deus singulis reuolutionibus singulos Angelos creare: cum ergo Angeli immortales sint, fieret sanè, ut in hoc instanti A. quod cœlo infinities reuoluto posterius est, Angeli infiniti simul, & semel existerent. Respondeo primò concessa sequela: consequens autem absurdum non esse supra tract. 3. satis ostendi: deinde esto consequens absurdum sit, & infinitas cathegorematica repugnet: sanè poterit Deus singulis instantibus singulos Angelos producere; ita tamen ut miraculose quos semel produxit, in instanti sequenti destruat: quo fiet, ut ad infinitam

infinitam eorum collectionem actu, & simul existentem nunquam deuenire sit. Quod si Deus in singulis caeli gyrationibus, non singulos Angelos, sed singulos homines produxisset, opus non esset, animas aliqui immortales semel productas iterum destruere: sed transmigratione animarum de corpore in corpus earum infinitatem Deus euitare posset: quanquam enim eiusmodi palingenesia de facto admittenda non sit, & contra Pythagoricos erroris damnata sit, eam tamen possibilem esse supernaturaliter quis ambigat?

17.

Arguunt quartò: si possibilis esset motus rectus aeternus à parte ante, sicuti supra edocuimus, possent duo per totam aeternitatem moueri ab Oriente ad Occidentem, & ab Occidente ad Orientem. Consequens est absurdum: quia non esset; cur hodie, quàm abhinc mille annis sibi occurrerent: nec cur potius Salmanticae v.gr. quàm quavis alia mundi plaga, aut etiam extra vniuersi spatium qua immensum illud inane quaquà versus protenditur; siquidem in spatio temporis, aut loci simpliciter infinito, quod vterque transigit, nulla pars definita est medium: cum medium sit, quod aequaliter distat ab extremis, quibus tamen spatium infinitum caret: cur ergo in vna loci parte potius, quàm in alia concurrere deberent, cum nullum instans praeter alio medium sit inter instantia, quae ab aeterno fuere, aut quae in aeternum futura sunt? Rursus: si duo ab Oriente in Occidentem ab aeterno moueantur, alter altero duplo velocius; sanè is, qui tardius mouetur, spatium infinitum vsque ad instans A. v.gr. peragit: ergo ille, qui duplo celerius mouetur, seignorem intervallo infinito post se relinquit: aliàs duplo celerius eo non moueretur; ergo spatium infinitum duobus terminis vtrique coërcetur: siquidem spatium infinitum, quo alter alteri praecurrit versus Occidentem finitur, ac terminatur, vt supponimus: deinde versus Orientem etiam terminatur, cum versus Orientem eo incipiat, quo seignior quieuit.

18.

Respondeo: motus aeternus à parte ante esse potest: etsi enim id genus motus terminum à quo fortiri nequeat: id tamen ratione suae infinitatis non inconuenit, vti supra exposuimus. Ad

primum inconueniens: si duo ab Oriente in Occidentem, & è contrà ab aeterno mouerentur, alterque in alterius occursum veniret; sanè in aliquo determinato spatio temporis, & loci sibi occurrere possent. Quale autem esset illud temporis, & loci spatium, cum spatium infinitum medio propriè sumpto careat, refundi deberet in naturam motus, quo vterque moueretur: motus enim infinitus, atque spatio temporis, & loci infinito commensus, vnius naturae, aut speciei non est: per motum ergo huius speciei in hoc loco, ac tempore sibi occurrerent, & per motum alterius speciei in alio temporis, & loci interuallo: quanquam autem hanc motuum aeternorum, infinitorumque diuersitatem angustia nostri pectoris capere, aut percipere nequeant; infinita tamen, ac suprema mens eam probè nouit, ac comprehendit. Ad secundum inconueniens: si duo ab Oriente in Occidentem ab aeterno mouerentur, neuter altero duplo, aut villo modo velocius moueri posset: cum enim motus velocior alio sit, qui aequali spatio temporis maius loci spatium conficit: neuter autem motus in euentu posito posset maius spatium alio conficere, eo quod vterque spatium infinitum conficiat: vnum autem infinitum alio propriè maius esse nequeat; sanè neuter eorum alio velocior, aut concitator esse posset: fateor tamen, quamlibet partem vnius eorum motuum velociorem esse posse quavis parte alterius motus: inde tamen argui nequit, ad collectionem vnius, alteriusque motus; eo quod in infinito à distributio ad collectiuum consequentia non teneat, vt saepe monui, atque probaui.

19.

Quintò arguunt: qualibet pars motus aeterni à parte ante haberet aliquid se prius: ergo totus motus haberet aliquid se prius; quod tamen implicat. Denique arguunt: cum motus ille infinitas partes priores, infinitasque posteriores alternatim discurrentes complecteretur: sanè partes eius priores plures essent, & simul non plures, vt eo argumenti genere, quod alternatium nuncupant, ostendi potest. Verum priori argumento in simili factum est satis tract. 3. huius lib. cap. 3. posteriori autem responsum est supra lib. 3. tract. 3. cap. 2.